ECLI:LV:RIRT:2025:0401.15300021125.1.S

Lieta Nr. 15300021125

K33-0416-25/5

Rīgas rajona tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2025. gada 1. aprīlī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Aija Briede,

piedaloties prokurorei Dacei Auziņai,

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262. panta 1.[1] daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /Persona A/ vadīja transportlīdzekli un izelpotā gaisa pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija pārsniedza 1,5 promiles.

/Persona A/ /Datums A/ ap plkst. 20.10, būdama alkohola ietekmē ar alkohola koncentrāciju izelpotajā gaisā 2,55 promiles, vadīja transportlīdzekli /Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /Reģistrācijas numurs A/, pa /Iela A/ ielu virzienā no /Iela B/ ielas uz /Iela C/ ielas pusi /Apdzīvota vieta A/.

Ar šādām darbībām /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 262. panta 1.[1] daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Tiesas sēdē apsūdzētā /Persona A/ savu vainu viņai izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļas atzina pilnībā un piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, apliecinot, ka pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas ir saprotamas.

Tiesai pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem neradās šaubas par apsūdzētās vainu noziedzīgajā nodarījumā un tiesa atzīst par pierādītu, ka /Persona A//Datums A/ ap plkst. 20.10vadīja transportlīdzekli alkohola ietekmē ar alkohola koncentrāciju izelpotajā gaisā 2,55 promiles. Apsūdzētās noziedzīgās darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļas.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā netika izdarīta, līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527. panta trešo daļu pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā netiek veikts.

[3] Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļas sankcija paredz brīvības atņemšanas sodu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai probācijas uzraudzību, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

Atbilstoši Krimināllikuma 7. panta trešajai daļai apsūdzētā izdarīja mazāk smagu noziegumu.

Nosakot sodu, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 46. pantā paredzētos soda noteikšanas vispārīgos principus un Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi.

[4] Nosakot apsūdzētajai piemērojamā soda veidu, tiesa, ievērojot Krimināllikuma 46. panta otro daļu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Par apsūdzētās personību noskaidrots, ka /Persona A/ ir Latvijas Republikas pilsone, dzīvesvieta /Adrese A/, ieguvusi vidējo izglītību, veic gadījuma darbus floristikā, ir precējusies, viņas apgādībā ir nepilngadīga meita. Iepriekš krimināltiesiskā kārtā nav sodīta. Apsūdzētajai ar Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas lēmumu ir noteikta 2. grupas invaliditāte. /Persona A/ konstatēta onkoloģiska saslimšana, par ko liecina tiesai iesniegtais 2025. gada 27. janvāra /Ārstniecības iestāde A/ konsultanta slēdziens un slimnīcas konsilija lēmums par pacienta veselības stāvokli.

Tiesa, nosakot soda veidu, ņem vērā, ka apsūdzētā nav tendēta uz likumpārkāpumu izdarīšanu, bet /Persona A/ , atrodoties alkohola ietekmē, vadīja transportlīdzekli, būtiski apdraudot sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības jomā un satiksmes drošību. Tiesas ieskatā konstatētā alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā 2,55 promiles atzīstama par lielu alkohola ietekmi, kad personai vajadzēja saprast, ka attiecīgā situācijā transportlīdzekļa vadīšana ir aizliegta. Tomēr/Persona A/ bezatbildīgi sēdās pie transportlīdzekļa stūres un vadīja transportlīdzekli,nostādot savas intereses pārvietoties ar transportlīdzekli augstāk par ceļu satiksmi reglamentējošo normatīvo aktu prasībām. Lai arī konkrētajā gadījumā citi ceļu satiksmes dalībnieki nav cietuši, /Persona A/ rīcība nav pieļaujama, rīcība bijusi apzināta un liecina par vienaldzīgu attieksmi pret ceļu satiksmes noteikumiem, sabiedrisko drošību un transportlīdzekļa vadītāja pienākumiem. Tiesa atzīst, ka nedz onkoloģiska saslimšana un nepieciešamā terapija, nedz konfikts ar laulāto, ar kuru notiek šķiršanās process, nedz citi personiski iemesli neattaisno transportlīdzekļa vadīšanu alkohola ietekmē un nemazina nodarījuma bīstamību.

[5] Nosakot apsūdzētajai soda mēru, tiesa, ievērojot Krimināllikuma 46. panta trešo daļu, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Tiesa par/Persona A/atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu atzīst vainas atzīšanu un izteikto nožēlu par izdarīto.

Tiesa nekonstatē Krimināllikuma 48. panta pirmajā daļā minētos atbildību pastiprinošus apstākļus.

[6] Tiesa soda noteikšanā ņem vērā, ka apsūdzētā piekritusi lietas iztiesāšanai, neizdarot pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, tādējādi izmantoja savas Kriminālprocesa likuma 21. panta otrās daļas 1. punktā minētās tiesības uz sadarbību un izvēlējās vienkāršāka procesa veidu, sekmējot ātrāku krimināltiesisko attiecību noregulējumu, kas pastiprina vainas atzīšanu un nožēlošanu.

Aizsargājot sabiedrības drošību un atjaunojot taisnīgumu, apsūdzētajai ir jāsaņem taisnīgs, atbilstošs sods par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Sodam jālīdzsvaro gan apsūdzētās, gan sabiedrības intereses. Soda piemērošanai jāveicina soda prevencijas uzdevuma izpilde, jānostiprina vainīgās personas un citu personu pārliecība par nepieciešamību pildīt likumus un atturēties no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas.

Nesamērīgi mīksta soda noteikšana, kas pamatota vienīgi uz apsūdzētās personību pozitīvi raksturojošo ziņu izvērtējumu, nesasniegs soda mērķi sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, jo šādā gadījumā vainīgā persona netiks pakļauta soda piespiedu ietekmei un ar to saistītajiem ierobežojumiem tādā mērā, kas atbilstu noziedzīgā nodarījuma raksturam un radītajam kaitējumam (*Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2015. gada 21. decembra lēmums lietā Nr. SKK-743/2015, krimināllieta Nr. 11096214814*).

Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu un apsūdzētās personību, kā arī, lai sasniegtu Krimināllikuma 35. pantā noteikto soda mērķi – aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas –, un izvērtējot apsūdzētās attieksmi pret izdarīto noziedzīgo nodarījumu, tiesa atzīst, ka apsūdzētajai piemērojams sods īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā kā to lūdza valsts apsūdzības uzturētājs.

Senāts norādījis, ka tiesai ir pienākums noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46. pantā norādītajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem, ievērojot Krimināllikuma 35. pantā noteikto soda mērķi, taču tiesai nav pienākuma ikreiz noteikt vainīgajam visvieglāko likumā paredzēto sodu, piemērojot visus iespējamos labvēlīgos likuma nosacījumus (*Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2018. gada 19. jūnija lēmums lietā Nr. SKK-J-348/2018, ECLI:LV:AT:2018:0619.11519007816.2.L*).

Tiesa atzīst, ka cita sankcijā paredzētā soda veida piemērošana nesasniegs Krimināllikumā noteiktā soda mērķi.

Ņemot vērā, ka konstatēts atbildību mīkstinošs apstāklis un nav konstatēti atbildību pastiprinoši apstākļi, apsūdzētajai īslaicīgas brīvības atņemšanas sods mērs nosakāms tuvu Krimināllikuma 38. panta $2.^1$ daļā noteiktajai īslaicīgas brīvības atņemšanas soda minimālajai robežai.

Atbilstoši Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļas sankcijai apsūdzētajai obligāti piemērojams papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – uz pieciem gadiem.

Tiesas ieskatā piemērotais īslaicīgas brīvības atņemšanas sods un papildsods ir samērīgs ar izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, apsūdzētās attieksmi pret nodarījumu un šāds sods ir vērsts uz kriminālsoda mērķa sasniegšanu.

[7] Saskaņā ar Krimināllikuma 52. pantu brīvības atņemšanas soda laikā ieskaitāma /Persona A/ aizturēšana no/Datums A/ plkst. 21.15 līdz /Datums B/ plkst. 09.30, tas ir, divas brīvības atņemšanas dienas.

[8] Apsūdzētajai pirmstiesas procesā drošības līdzeklis nav piemērots. Tiesa nesaskata Kriminālprocesa likuma 241. pantā noteikto pamatu drošības līdzekļa piemērošanai.

[9] Atbilstoši Krimināllikuma 70.[13] panta piektajai daļai konfiskācijai pakļauj noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai piederošu transportlīdzekli, ar kuru tā izdarījusi šā Krimināllikuma 262. vai 262.[1] pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Lietas materiālos esošās ziņas no Ceļu satiksmes drošības direkcijas pierāda, ka /Persona A//Datums A/ vadītais transportlīdzeklis /Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /Reģistrācijas numurs A/, pieder viņai. Transportlīdzeklim ar 2025. gada 24. marta lēmumu uzlikts arests, lai nodrošinātu iespējamo mantas īpašo konfiskāciju kriminālprocesā.

Ievērojot minēto, transportlīdzeklis /Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /Reģistrācijas numurs A/, ir konfiscējams.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499. un 520. pantu, tiesa

nosprieda

atzīt /Persona A/par vainīgu Krimināllikuma 262. panta 1.[1] daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 (divdesmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. pantu īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanā ieskaitīt aizturēšanu no /Datums A/ plkst. 21.15 līdz /Datums B/ plkst. 09.30, tas ir, divas brīvības atņemšanas dienas.

Galīgais sods, kas /Persona A/jāizcieš, ir īslaicīga brīvības atņemšana uz 18 (astoņpadsmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 15. panta otro daļu īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanai /Persona A/jāierodas Ieslodzījuma vietu pārvaldes vēstulē norādītajā brīvības atņemšanas iestādē un laikā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.[13] panta piekto daļu konfiscēt /Persona A/piederošo transportlīdzekli /Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /Reģistrācijas numurs A/, un pēc sprieduma spēkā stāšanās saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240. panta pirmās daļas 2. punktu nodot transportlīdzekli Valsts ieņēmumu dienestam.

Nepiemērot drošības līdzekli.

Spriedumu var pārsūdzēt daļā par tiesas piespriesto sodu, rīcību ar mantu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem 10 darbdienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams 2025. gada 25. aprīlī.

Tiesnese A. Briede